

EC NIKOLAJ

Pribavljena i nikolajevska ihra :
Sv. Nikolaj prichodit

Sv. Otec Nikolaj

Najbolše oblublennyj svjatyj

Najbolše oblublennym svjatym pred našim narodom javljaetsja sv. Otec Nikolaj. K jeho ikoni, kotora nachoditsja na každom ikonostazi našich chramov, virniki ochotno pokladut svoi žertvy: svički, ladan, hroši. Daže v prazdnik jeho 6 dekabnja (19. XII). prinesut i chliby, kury, kohuty i kohda pobožno pohľanut na serioznu tvar sv. Nikolaja, na jeho snihobily volosi i omofor, oduševlenno zapojut: O kto, kto Nikolaja ľubit...

Naš marod dijestvitel'no ľubit sv. Nikolaja. Samopoňatnym deržit, čtoby jeho pamjať prazdnovalasja s takim toržestvom (vsenoščnym bdinijem i mirovanijem), jakim kromi sv. Petra i Pavla ne prazdnujetsja pamjať inych svjatyh. Choť na prazdnik sv. Nikolaja obyčajno prichodit už snih, moroz, zima, vsetaki v serdca ľudej zahnizditsja tohda teplota ľubvi, nikoje to miloje, veseloje nastroyenje. Ibo v serdci sv. Nikolaja carstvujet vična vesna neuvjadajemyh cvitov jeho dobroditelej. Etimi cvitami sdilajet on blahovonnymi i naši serdca po slovam stichiry vel. večerni prazdnika: „blahouchaješi lica viroju i ľuboviju tvoju všeslavnuju pamjať soveršajuščich”.

Choť na ikonach sv. Nikolaja izobražajut jako starca so sidymi volosami, sidoj borodoj, no jeho duch javľajetsja vično molodym, vesennym, ibo on vsehda nosil v serdci svojem to, čto nikohda ne starijet, čto jest' ľubov, mir, radoť i blaženstvo, t. j. on nosil v serdci svojem Boha. I jesli my počitajem jeho, s tim i my približimsja k Bohu i tak i naši serdca napolňatsja s bolšej radoťju, osvižimsja i duchovno umolodimsja, inymi, lučšimi ľudmi stanemsja.

Sv. Nikolaj i dnes chodit na zemli

Sv. Nikolaj možno najľučšie charakterizujet ta epizodka iz jeho žizni, ktoroj obraz možem viditi na prvej storoni etoj brošurki. V horodi Patara žil odin otec, kotoryj v tak veliku nuždu upal so svojimi 3 dočerkami, čo uže chotil stupiti na hrišnu dorohu i tak priobristi potrebného chľiba. Sv. Nikolaj, uznay o jeho velikoj nuždi, v noči podošel k jeho domu i čerez otvorenoje okno brosil v dom mišok napolnennyj zolotymi hrošami. To povtorjal ješče dvaraz. Bidnyj otec iz tych darov moh porjadčno vydati замуž svojich dočerek. No on chotil znati, kto jest jeho blahoditelem, poetomu v treću noč ne spal, no skrylsja i kohda vidil, čo meznakomyj čelovik približajetsja k jeho domu i brosit mišok čerez okno, bystro pristupil k nemu i poznal v nem svojego duchovného otca, sv. Nikolaja. Tohda upav pred nim blahodaryl jemu za velikoje dobrodijanje.

Ot tich por sv. Nikolaj postojanno chodit po horach, dolinach, zasnižennych stežkach, idet so svojeј pastyrskoj palicej čerez ulicy našich sel i horodov i roznošajet svoj ščedry dary. I ľudi s radošťju primajut jeho dary i pochval'atsja: ja to i to polučil ot sv. Nikolaja. Osobenno малы діти ožidajut jeho i v predvečer sv. Nikolaja vyložat svoj topanki v okno, čto by sv. Nikolaj napolnil ich svojimi darami. Ibo on i teperj najradše večerom, ili v noči čerez okno, to jest tajno udiľajet svoj dary po slovam jevanhelija: Da ne znajet ľivica, čo diľajet pravica. Kto by znal opisati preveliku radost' nevinnych ditej, kohda oni na druhij deň rano ľubopytno bižat k oknu i tam najdut cukriki i razny iny dary. Kto by znal opisati veselost' Nikolajevskoj večerinki, na kotoroj sv. Nikolaj rozdajet dary. Ješče i čorty s vidlami i prutom stojat v jeho službi i bijut zlych. Ibo slovo: „Nikolaj” značit pobidu. On pobidil, kromi tila i svita, ješče i diavola.

Hde sv. Nikolaj stupit, tam napolňatsja serdca radošťju, milj, veselym nastrojenijem. Choťa on uže davno umer i ot jeho smerti prešlo uže 16 stoliťij, no jeho duch i sehodňa živet i dijsťvujet, jeho ruka črez takzvannyh Nikolajev (Mikulašov) i sehodňa rozdavajet dary, projavl'ajet ľubov k bližnemu.

Dijstviteľno sv. Nikolaj i dnes chodit na zemli meždu nami.

Živoje jevanhelije

Jevanhelije jest' kniha, kotoraja soderžit v sebi žizň i nauku Isusa Christa. No čtoby vremenem ne oslablo vlijanije jevanhelija na duši, Bož dal nam i živý jevanhelija, t. j. takich svjatyh, kotoryje tak žili, jak jevanhelije učít i kotory — možno skazati — byli druhimi Christami. No i meždu etimi druhimi Christami otlčnoje misto zanimajet sv. Otec Nikolaj. On dijestvitel'no javlajetsja živým jevanhelijem, ibo tak žil, jak jevanhelije kažet. Na jeho ikonach na ikonostazi vidim 2 jevanhelija, odno pisannoje v rukach jeho a drugoje živoje, značit jeho samoho. Dokazom toho, jak velikoje sohlasije bylo meždu živým i pisanným jevanhelijem, jest' švjata žizň sv. O. Nikolaja.

On narodilsja koncem 3. stolitija v Patari v Likijskom kraju (Mala Azija) ot pobožnych roditelej: Teofana i Nony. Uže v molodyh litač svoich projavil veliku pobožnost'. Jeho srodniki s udivlenijem smotrih na serioznogo chlopca i podobno k srodnikam malčika sv. Joanna Krestitel'a, sprašivalisja: „čto ubo otroča sije budet" (Luk. 1, 66). „Otroča že rast'aše i krip'ašesja duchom" (Luk. 1, 800)., t. j. diča roslo i silnilo duchom. Roditeli vid'a jeho pevnoje svjaščenničeskoje zvanije, dali jeho v ruki jeho strika imenem Nikolaja, episkopa v Patari, kotoryj vospital i rukopolahal jeho. Po slučaju rukopolahanija skazal narodu: „Veliku utichu polučit v nem svit i sčastliva budet cerkovna obščina, u kotorj on budet duchovnym otcem. Proročeskija slova jeho sovsim spolnilisja. Snačala dijestvoval v Patari pri svojem strykovi. Jak velikoje sčast'je onačoval on d'la virnikov patarskich, to uže my vidili iz vysšeuvedennogo miloserdnaha diča jeho s bidnoj rodinoj. Posli smerti svoich bohatych roditelej naslidoval velikoje iminije, no vsjo razdal ubohim po slovam Spasitel'a: Jesli chočeš soveršen byti, idi, prodaj iminije svoje, daj ubohim i budeš imiti sokrovišče na nebi, potom prijdí i chodi po mni.

Sv. Nikolaj chotil byti soveršen, chotil idti za Isusom i byti drugim Christom, živým jevanhelijem. Kohda rozdal svoje iminije, išel za Isusom tam, hde Isus žil, t. j. na sv. zemlju. Positil Viflejem, hde Isus narodilsja, Nazaret, hde Isus vospitalsja, v slidach Isusa chodil po vsej Judeji i Galileji, v Jerusalimi na krestnoj dorohi soprovoždal jeho na horu Golgoftu, na horu Jelevonsku. Kto by znal opisati jeho pobožny čuvstva, kotory napolnili jeho serdce pri posiščenii etich sv. mist, jeho molitvy,

kotory tam prinosil Bohu, jeho slezy, kotorymi orosil slidy Isusa za nas stradavšaho i Krov prolivavšaho? Na skol'ko mila byla jeho pobožnosť, dokazom toho jest', čo kohda v Jerusalimi chotil vstupiti v chram vzkresenija Christova dveri chrama sami ot sebe otvorilisja pred nim.

Na verchu soveršenstva

Uže ne chotil znati o ničem inom, jak o Christi, dľa toho otdalilisja ot jarmočného šuma svita v monašesku samotu, hde po slovam 83. psalma: „Voschoždenija v serdci svojem položi“ t. j. schodami dobroditelej v serdci vse vysše dostalsja k Bohu i blažennym čuvstvovalsja po slovam Davida carja: „Blaženi živuščij v domu tvojem, vo vik vikov voschvalať ta . . . Jako lučše deň jedin v dvorich tvoich, pače tysjač (t. j. lučše jest' odin deň v službi Božoj, jako tysjašč inych dnej) . . . Izvolich primetatisja v domu Boha mojeho, neže žiti mi v seleniich hrišničich“ (t. j. lučše žiti v domi Božom, čím v palatach hrišnikov.

No kohda uže byl na verchu soveršenstva, uslyšal holos Božij: Nikolaje, vozvratijsja nazad meždu ludej, ibo ne tut nachoditsja niva, na kotoroj Ja choču mati polžu iz tebe. I sv. Nikolaj, choťa jak naslaždalsja razmyšlenijami, molitvoj i prijatnym tičim, bezmolvnym žitijem, ispolnil voľu Božu, ostavil monašesku tišinu i vozvratilsja meždu ludej. S tím primir dal, čtoby i my prežde vseho ispolnili voľu Božu, svoi povinnosti, choťa ti svjazany s neprijatnosťami, stradanijami.

Myľatsja, kotory dumajut, čo v duševnoj žizni holovne jest' lem molitisja i razmyšľati. Pravda, to vsjo duže potrebno, no ne holovne. V duševnoj žizni najholovniše to, čtoby čelovik ispolnil voľu Božu. Molitva javľajetsja lem sredstvom k tomu, čtoby my silu čerpali dľa ispolnenija voli Božoj. Čto stoit to, jesli kto to lem molitsja, no svoi povinnosti ne chočet ispolniti, ne chočet deržati zapovidi, vaditsja, ohvarjajet drugoho, pjanstvujet, na viru živet, stav manželskij ne tak uživajet, jak Boh prikazal. Ci takij dobri molitsja? My dolžny prositi Boha, čtoby lučšimi stalisja, čtoby znali za Christa terpiti i stalisja druhimi Christami po primiru sv. Nikolaja.

Primirnyj archipastyrj

Tri pochoti otdaľajut čeloviķa ot Boha, imenno pochoť očej, (t. j. tužba za bohatstvom), pochoť tila, i hordost žitejskaja. Uže vidili my, čto sv. Nikolaj jak pobidil pervy dvi pochoti s tim, čto rozdal svoje iminije ubohim i iz prijatnoj monašeskoj tišiny vozvratilsja v žizň napolnennuju trudami. No on pobidil i hordost žitejskuju, s tim, čto ne vozvratilsja v Pataru, hde dobri poznali jeho miloserdny dila i každyj chvalil jeho. On ne želaľ nijaku ľudsku slavu, nijakoje vysše dostoinstvo i dľa toho otpravilsja v horod Myr v Likijskom kraju, hde ješče ne poznali jeho svjatyj život.

Poslovica hovorit, čto čelovik predpolahajet, a Boh razpolahajet. V Myri jak raz tohda sobralisja episkopy Likijskoľo kraja dľa izbranija novoho archiepiskopa na uporožnennyj archiepiskopskij prestol, no ne znali sohlasitisja v tom, koho dolžny izbrati. Nakonec najstarsij iz nich objavil iz božoľo vdochnovenija, čto tot dolžen statisja archiepiskopom, kotoryj po polnoči najskorše pridet v chram i nazyvajetsja Nikolajem. Kohda jepiskopy včas rano vstupili v chram, uže tam našli na molitvi sv. Nikolaja, iľo on ježednevno po polnoči spišil v chram molitisja. Prevelika byla ich radost, kohda na vopros, jak zovetsja, otvital, čto zovetsja Nikolajem i sejčas izbrali jeho za archiepiskopa. Sv. Nikolaj ne chotil priľnati dostoinstvo, no kohda vidil, čto to jest voľa Boža, priľnal etot svjatyj urjad.

Sv. Nikolaj byl primirnym archipastyrem, revno propovidal nauku Christovu, posiščal povirennoje jemu stado i utverždal vsich vo viri. Za svoju tverdu viru byl na prikaz poganskoho carja veržen vo vjaznicu. No kohda sv. Cerkov vo vremja Vel. Konstantina dostala svobodu, i on byl vypuščen iz vjaznicy i laľše dijsťvoval s pastyrskoj revnostju. Poetomu i dnes spivaťut:

Pastyrju slovesnoho stada
Izmi nas varvarskoho ada
Sochrani nas ot livicy,
Postavi nas do pravicy—
Nikolaj, Nikolaj!

Svjatyj Otec

Sv. Nikolaj jako archijepiskop učastvoval na pervom vse-
lenskem sobori v Nikeji 325 h. i pričislajetsja k tim 318 sv. Ot-
cam, kotoryje tam otvernili bludnu nauku Arija i sostavili sim-
vol viry, t. j. Viruju.

Sv. Otec Nikolaj na sobori objasnil nauku o Presv. Trojci
slidujuščim čudom. Kohda Arij otrical božestvo Isusa Christa
i s tim i nauku o Presv. Trojci, vzjal sv. Nikolaj rozpalennu cehlu
i skazal: Jako v etoj cehli nachod'atsja 3 vešči: zemlja, voda
i oheň, kotory vsetaki sostavlajut tolko odnu cehlu, podobno i
3 Boži osoby, Otec, Syn i Duch Svjatyj suť tolko odin Boh. Jedva
skazal to, cehla rozpalasja na 3 časti, na oheň, zemlju i vodu.
Tak potverdil Boh ustami sv. Nikolaja nauku o Sv. Trojci i po-
sramil Arija. Kohda čitajetsja simbol viry, t. j. Viruju, dumajme
na to, čto i sv. Nikolaj mal učast' v sostavlenii jeho i prosme
jeho, čtoby my s takoj tvrdoj viroj molilisja Viruju, s jakoj
on byl napolnen na Nikejskom sobori.

Čudotvorec

Uže Isaija prorok predskazal, čto Spasitel' budet čuda tvo-
riti, poetomu Isus na vopros učeníkov Joannovych, či On jest'
obiščannyj Messija, otvitil: „Šedše vozvistite Joannovi, jaže sly-
šite i vidite : slippii prozrivajut i chromi chod'at, prokažennii
očiščajutsja i hlusii slyšat, mertvii vostajut i niščii blahovistvu-
jut.” (Mat. 11, 4-5.)

Sv. Otec Nikolaj, jak druhij Christos na tolko podobnyj k
Spasitel'ju, čto i on tvoril mnoho čudes, dľa toho nazyvajetsja
čudotvorcem.

Kohda otpravilsja v sv. zemlju, na morji nastala velika bur-
ja. Vsich plavajuščich napolnil velikij strach, čto potopjatsja.
Sv. Nikolaj svojeju molitvoju utišil burju. Jedva nastala tišina,
na korabli slučilosja druhoje nesčastje. Odin chlopec upal iz vy-
sokoho stolba korabel'noho i zabilsja na smert'. Sv. Nikolaj po-
molilsja nad nim i mertvyj ožil. Iz-za tich čudes na morji mor-
jaki (namorniki) sv. Nikolaja deržat svoim pokrovitelem i v
čest' jeho postrojili mnoho chramov. Na pr. velikij r. k. chram
v Prjaševi nazyvajetsja chramom sv. Nikolaja, ibo postrojili jeho

v česť svojého pokroviteľa, sv. Nikolaja morjaki (namorníci) — prišelcy sjuda pereselivšiesja iz Holandii.

Kohda sv. Nikolaj pribyl v Alexandriju široko-daleko rozneslasja vist' o jeho čudesach, tohda iz blizka i s daleka prinesli ľudi svoich chvorych i on vsich vyzdorovil svojej molitvoju. I o nem možno skazati, čo tverdit jevanhelije v prazdnik sv. Nikolaja: Ves narod staralsja dotykatisja jeho, bo velika sila vycho-dila iz neho i uzdorovala vsich.

Dijstvitel'no „diven Boh vo svjatyh svoich“. Čim bol'se počitajem sv. Nikolaja, tim bol'su slavu vzdajem Bohu, dav-šemu jemu tak veliku čudotvornu silu.

Čudesnyj chodataj

Vo vremja V. Konstantina v Carehradi byli 3 vojevody nevinno uvjazneny i osuždeny na smert'. Nesčastnyje slyšali o tom, jak čudesno pomahajet Nikolaj, poetomu v svoich molitvach prizyvali jeho na pomoč. I vot, Myr Likijskij čudotvorec s daleka uslyšal ich prošeniya, v noči pojavilsja Vel. Konstantinu i skazal: „Carju pusti troch vojevod na svobodu, i bo oni nevinno osuždeny i jesli mene ne posluchaješ, zanesu žalobu na tebe pe-red prestol Božij. Krasivo opisujet to stichira vel. večerni prazdnika: Javilsja jesi Konstantinu carju ... obače ašče preslušaješi mene, mol'bu sotvorju Carju na ta ko Hospodu mol'asja.“ Perestrašennij carj sejčas vypustil nevinnych vojevod i skazal: Ne ja vam daruju žizn', no Myr Likijskij čudotvorec, ktoroho vy na pomoč prizyvali. Kromi toho zaslal s nimi prekrasne jevanhelije i zolotu kadiľnicu s prošeniem, čtoby sv. Nikolaj pominal jeho v svoich molitvach.

Interesnoje dilo slučilosja s odnim kupcom, kotoryj vez mnoho žita na svojem korabli. V sni pojavilsja jemu sv. Nikolaj i vozzyvajet jeho, čtoby zerno otvez v Myr, i bo naselenije etoho horoda duže holodujet. Odnovremenno dajet jemu i zadatok.

Kohda kupec probudilsja, dumal, čo to vsjo lem snilosja jemu. No s udivlenijem vidit, čo v sni polučennij zadatok nachoditsja v jeho rukach i tak sv. Nikolaj dijstvitel'no zakupil zerno. Sejčas otvez žito v horod Myr. Tak osvobodil sv. Nikolaj svoich virnikov ot holoda.

Po inomu slučaji javilsja kupcam plavajuščim na rozvolnennom morji i jako lovkij kormščik izbavil ludej ot smerti.

Sv. Nikolaja, jako chodataja (zastupnika) voschvalajet i stichira vel. večerni prazdnika: „Velikij zastupnik i teplyj v bidach obritajuščimsja jesi slavne, sv. Nikolaje... suščim na zemli i plavajuščim, suščim daleče i bliz obritajuščimsja... molisja k Hospodu, jako vsjaka ho izbavimsja obstojanija”.

Prosme i my jeho chodatajstvo v raznych dilach i bidach svoich.

Myrotočec

Sv. pismo hovorit: Čestna pred Hospodem smert' prepodobnych jeho. Osobenna čestna byla pred Hospodem smert' sv. Nikolaja. Boh proslavil ne lem jeho dušu, no i jeho tilo s tym, čto iz neho i dnes tečeť myro, poetomu podobno k drugim svjatyj, na pr. k sv Dimitriju i jeho možno nazvati myrotočcom.

Interesna jest pervaja stichira vel. večerni prazdnika kasetel'no slova „myra”. V Myrech poživ čuvstvenno, myro voistinnu javilsja jesi, myrom pomazalsja umnym... i blahouchažeši lica viroju i l'uboviju tvoju vseslavnoju pamjať soveršajuščich.” T. j. Ty kotoryj v Myri žil tilesno, dijestvitel'no javilsja myrom, pomazan byl duševnym myrom, t. j. blahodatijeju Božijeju... i blahovonnymi tvoríš lica tich, kotoryje viroju i l'uboviju prazdnujut tvoju vseslavnuju pamjať. Jako pčely sobirajut med iz cvitov, podobno i myro sv. Nikolaja sobralosja iz mnohich cvitov jeho dobroditelej i dobrych dil. S nim blahovonnym, milym sdilal ne lem sebe, no i nas sdilajet takimi, jesi jeho budeme počitati i nasledovati.

Perenesenije moščeju sv. Nikolaja

Kohda horod Myr dostalsja pod vlijanije turkov, boho bojny ludi ne chotili to, čtoby mošči sv. Nikolaja obezčestilisja, poetomu perevezli ich 1087 h. v horod Bar v Italii, hde i sehodna nachod'atsja i vydavajut iz sebe myro, kotoroje lude upotreblajut jako dobryj lik vo vsich chorotach. V pamjať toho sobytija II. Urban rimskij otec 1097 h. ustanovil cerk. prazdnik perenesenija moščeju sv. Nikolaja na deň 9. maja. Iz toho, čto sej pra-

zdnik priňal ruskij narod, slidujet čto on tohda byl ješče v so-jedinenii s rimskim prestolom. Greki ne priňali sej prazdnik, ibo oni otvratilisja ot rimskoho prestola 1054 h.

Sv. Nikolaj i sv. Kassian

Interesna jest skazka, kotora chočet izjasniti, počemu praznujem pamjať sv. Nikolaja až dvaraz v hodu imenno 6. dek. i 9., maja, a pamjať sv. Kassiana lem v každom 4. hodu, ibo pamjať ustanovlena na deň 29. fevraľa, kotoryj deň nachoditsja lem v každom 4. hodu.

Raz sv. Nikolaj v zaboločennych odeždach vstupil v nebo. Vmisti s nim prišel i sv. Kassian, no jeho odeždy byli sovsim čisty. Kohda uzril ich sv. Petr, s udivlenijem sprosilsja ich: Hde vy chodili i počemu tvoi odeždy, Nikolaje, zaboločeny a tvoi, Kassiane, čisty?

Sv. Nikolaj otvitil. My oboje chodili na zemli i vidili, čto odin zemledilec s vozom dostalsja vo velikoje boloto, iz kotoroho nijak ne moh vylihti. Ja sejčas spišil jemu na pomoč, vošel v boloto i pomoh jemu vypchati voz. Potomu zaboločeny moi odeždy.

A ty Kassiane ne dilal podobno? — sprosilsja sv. Petr.

Nit — otvitil sv. Kassian, ibo ja chotil zachraniti čistotu svoich odežd.

Tohda sv. Petr skazal: Potomu čto ty Nikolaje ne smotril na sebe a holovne bolo u tebe, čtoby ty pomoh bidnomu čeloviku, tvoju pamjať budut prazdnovati ježeročno dvaraz. A potomu čto ty, Kassiane, važnijšim deržal čistotu svoich odežd, tvoju pamjať lem v každom 4. hodu budut prazdnovati.

V etoj skazki sv. Nikolaj predstavľajet ludej, kotoryje hotovy požertvovati sebe, čtoby liš pomoči bližnim. Pred Bohom milša charitativna dijaťel'nost' po primiru sv. Nikolaja, čim žizň po primiru sv. Kassiana.

Lubimec vsich cerkvej

Dokazom toho, čto my gr.-kat. počitajem sv. Nikolaja, kromě 2 prazdnikov sv. Nikolaja i ikony jeho na ikonostazi, jest i to, čto jeho pamjati jest posvjaščen každyj četver, jeho chodatajstvo prosim v litijnoj jektenii i majeme krasivyj aktafist v česť jeho. Rimo-katoliki postroili mnoho chramov v česť jeho.

i po slučaji jeho -cerk. prazdnika 6. dek. ustraivajut takzvanmy Nikolajevski toržestva. Počitajut jeho i nesojedinenny, kotory podobno k nam ukrašajut svoi chramy s ikonoj sv. Nikolaja i toržestvenno prazdnujut jeho pamjať. Počitajut jeho evange-
liky i razny inovircy s tim, čto po povodu jeho dňa ustraivajut Nikolajevski toržestva i po primiru sv. Nikolaja obdarujut svo-
ich l'ubimych.

Možno skazati, čto sv. Nikolaj javlajetsja l'ubimcom vsich cerkvej, ibo on prohovorel k vsim l'ud'am jazykom, jakij jest milyj vsim, jazykom l'ubvi. Poetomu kul't sv. Nikolaja duže podchod'aščij k tomu, čtoby razny cerkvi zblížilisja drug k dru-
hu, ispolnilosja prošenie mirnoj jektenii o sojedinenii vsich Božich cerkvej i želanije Božoho Serdca: Da vsi jedino budut. Čim intenzivnijšij budet kul't sv. Nikolaja, tim bol'se zblížetsja drug k druhu razny cerkvi.

Ispolni lita dolha

(Premudr. Sol. 4 hl.)

Odin urjadnik, imenem Similis čerez cilu žizn svoju služil u rimskoho cisarja i lem 7 lit pered svojej smert'ju vystupil iz dvornoj služby. Na svoj nadhrobnyj pamjatnik dal napisati sli-
dujušči slova: „Tu počivajet Similis. Byl duže staryj, no žil lem 7 lit.” Daremnymi deržal vsi lita, kotory perežil v dvornoj službi i cinnymi deržal lem poslidny lita žizni svojej.

I v našej žizni cinny lem ti lita, kotory perežili my v l'ubvi k Bohu i k bližnemu. Na osnovi toho sv. Nikolaj žil ne lem 7 lit, no cinny byli vsi lita žizni jeho. Vpolni zaslužít, čtoby na jeho nadhrobnyj pamjatnik byli napisany slova, vel. večerni prazdni-
ka: „Skončavsja v mali, ispolnil lita dolha, uhodna bo bi Hospodu duša jeho” Premudrost' Solomona 4 hl.), t. j. posli korotkoj zem-
noj žizni obsjahnul dolhu, vičnu žizn, ibo mila byla Hos. jeho duša.

Milyj čitateľu, i tvoja zemna žizn, choťa by ty žil za 80-90 lit, budet korotka v sravnenii s vičnosťju. Budut-li eti lita tvoji cinny, obsjahneš-li nimi lita dolha, t. j. žizn vičnuju? Obsjahneš, jesli i tvoja duša budet uhodna, mila pred Hospodom. A takoj stanet-
sja jesli budeš l'ubiti Boha i bližnaho, ibo l'ubov jest vična. Naši dila l'ubvi k Bohu i k bližnemu suť vičny po slovam: Blaženni umirajušči v Hospodi, dila bo ich chod'at v slid s nimi. Dľa toho po primiru sv. Nikolaja žij v l'ubvi k Bohu, t. j. poderži zapovidi Boži, žij v l'ubvi k bližnemu, dilaj každomu dobre, tak obezpečiš sebi „lita dolha”, mnohaja i blahaja lita.

Boľše ľubvi!

Odna pani mala raz čudesnyj son. Stojala pered sudom Božim, no ne boľalasja, bo byla ubiždena, čo na zemľi vsjo mala v porjadku. No Božij sudija ukazal jej rozličny vešči, kotory mala na podi i skazaľ:

— Vidiš tot staryj zimnik?

— Vižu.

— Počemu ostavila ty jeho na podi, čtoby myši podiravili?

— A čo mala ja s nim dľati?

— Ne mohla ty dati jeho etoj vdovi s 5 dťtmi? Ona by byla navirno ušila iz neho zimniki dľa svoich dťtej.

— A tot staryj fotel poznaješ?

— Poznaju, jest' uže diľstvitel'no staryj, ne možno jeho dati v komnatu.

— Pravda v každy nit, no ty zabyla, čo maješ chvoru so-
sidku. Ona by byla sčastliva, jesli by mohla v nem posiditi. No ty radše vybrosila jeho v komoru...

Pani načala boľatisja i probudilasja. Ot sich por boľše staralasja o bidnych.

Ne son to, no diľstvitel'nost', čo i ty budeš stojati pered Božim sudijem. Ne maješ li i ty stary odeždy na podi? Možno, čo nemaješ. No možeš inym sposobom pomoči bidnym. Maješ koni, voly, s kotorymi možeš im privezti malo dľov, ili poorati kus zemli, otvezti jemu čo-to v mlin. Ne mohli by vy zabihnuti k chvoromu, sprositisja jeho, čo potreboval by i to jemu přnesti?

Sv. Otca Nikolaja najľučše nasľidujeme s ľuboviju k bliž-
nemu, kotoraja duže potrebna osobenno v teperišnych povojno-
vych vremenach. Po slovam odnoho kat. pisatel'a da budet heslom
vsich nas: „Meňše parady. Meňše zabav. Meňše kurenija. Meň-
še alkohola. Meňše ľakomstva... A boľše — ľubvi.”

Pisň sv. Otcu Nikolaju

O kto kto Nikolaja ľubit,
O kto kto Nikolaju služiti,
Tomu svjatyj Nikolaj,
Na vsjakij čas pomahaj,
Nikolaj, Nikolaj!

Pastyrju slovesnoho stada,
Izmi nas varvarskaho ada
Sochrani nas ot livicy,
Postavi nas do pravicy,
Nikolaj, Nikolaj!

O kto kto živet v jeho dvori,
Pomoščnik na zemli i v morji.
Izmet jeho ot napasti,
Ne dast jemu v hrichi vpasti,
Nikolaj, Nikolaj!

Nikolaj imja znamenito,
Pobižďaj tezoimenito,
O pobižďaj vsich varvarov,
Utiši vsich christianov,
Nikolaj, Nikolaj!

O kto kto k nemu pribihajet,
Na pomošč jeho prizyvajet,
Toj ne vkusit livoj strany,
Izbavit ho horkoj rany,
Nikolaj, Nikolaj!

Pobižďaj vrahov našich vsjudy,
Pomoščnik voskorbech nam budi,
Choťščich nas razorit,
Pomozi nam pobiditi,
Nikolaj, Nikolaj!

Nikolaj ty molisja za ny,
Prošim ťa otče sa slezami.
My ťa budem vychvaľati,
Imja tvoje veličati,
Vo viki, vo viki.

„Pravilo viry i obraz krotosti, vozderžanija učiteľa, javi ťa stadu
tvojemu, jaže vešcej Istina, seho radi sťażal jesi smirenijem
vysokaja, niščetoju bohataja, otče svjaščennonačalnič Nikolaje,
moli Christa Boha spastisja dušam našim.” (tropar).

Sv. Nikolaj prichodit

(Nikolajevska ihra)

Obyčajna komnata so stolom i 2 stolkami, pri kotorych stojat 10 ročnyj chlopec, Mižo i jeho 6 ročna sestra Elenka.

Mižo: Elenke sehodna uže ne budem bolše bavitisja, bo večerom pridet sv. Nikolaj a ty ješče ne znaješ spivati: O kto kto Nikolaja l'ubit... Posidajme, nauču ťa spivati etu pisn.

(Oboje posidajut i Mižo spivajet): O kto kto N-ja l'ubit

Elenka: (falšivo nizko spivajet): O kto kto N-ja l'ubit.

Mižo: (krutit holovoju) Ne dobri, ješče raz. O kto kto Nikolaja l'ubit.

Elenka: (falšivo vysoko) O kto kto Nikolaja l'ubit...

Mižo: Ješče vse ne dobri. O kto kto kto Nikolaja l'ubit.

Elenka: (uže trafit holos) O kto kto Nikolaja l'ubit.

Mižo: Teperj uže dobri. (pojet) O kto kto Nikolaju služit

Elenka: (za nim): O kto kto Nikolaju služit.

Mižo: Tomu svjatyj Nikolaj

Elenka: Tomu svjatyj Nikolaj .

Mižo: Na vsjakij čas pomahaj Nikolaj, Nikolaj.

Elenka: Na vsjakij čas pomahaj Nikolaj, Nikolaj.

Mižo: Teperj budeme oboje naraz spivati.

Oboje: (naraz spivajut cilyj stich) O kto kto N-ja l'ubit...

Mižo: Prevoschodno ti idet Elenko, Sv Nikolaj navirno obdarujet ťa zato. (Pribihnet Andrej, 14 ročnyj syn sosida.)

Andrej: Ha ha ha! Ješče sv. Nikolaj ne obdaroval nikoho. Čerez okno slyšal, jak spivajete, čtoby vam sv. Nikolaj prines dary. No on ješče nikomu ne prines dar.

Mižo: Čto govoriš? Ne brosil mišok hrošej čerez okno v dom? Ty ješče ne slyšal o tom, čto v horodi Patara žila bidna rodina, otec so svoimi 3 dočerkami? V prevelikoj nuždi svojej chotili uže na hrišnu dorohu stupiti, čtoby ne umerli ot holoda.

Andrej: Znaju, znaju, uže storaz slyšal ja, čto sv. Nikolaj v noči prišel i brosil zoloto čerez okno i to povtorjal dvarazy. Tak pomoh bidnoj rodini.

Mižo: Ješče ne skazal ty vsjo. Sv. Nikolaj v noči chodil, bo ne chotil, čtoby ludi znali, jakij on dobryj bo on ne hledal ludske chvalu. No bidnyj otec chotil znati, kto jest jeho blahodijatelem, dľa toho 3. noč už ne spal, skrylsja i kohda slyšal kroki neznakomoho čelovika, pristupil k nemu. Neznakomyj bižit, otec za nim, dohonit jeho, poznajet v nem svojeho duchovnoho otca i na kolinach skažet jemu: To vy Otče Nikolaje? Iskrenno d'akuju vam.

Elenka: (oterajet zarošenny oči i tronuto) Och jak dobryj sv. Otec Nikolaj! Možno i mni prineset topanki i sveter, bo i my bidny.

Andrej: Prineset ti figu a ne topanki.

Elenka: I za figu budu jemu d'akovati. Mamka skazali, čto davno i figy nosili i chlib sv. Joanna i to bylo duže solodke, dobre (čamkajet ustami).

Andrej: Ne taki figy prineset, no taki (ukazujet s perstami) a abrikosy (marhuli, baracki) taki (ukazujet po holovi Miža.)

Mižo: Choťa figy ne neset teperj, no prineset medovniki, cukriki, ihruški, dakomu odeždy, obuv i t. d.

Andrej: No ne sv. Nikolaj.

Mižo: Ta kto?

Andrej: Obyčajny ludi, stryko, ujko, did, baba, brat i t. d. každyj, lem sv. Nikolaj nit.

Elenka: No počemu prinesut na Nikolaja, a ne na Iliju pro-roka?

Andrej: Bo ... bo ... bo ...

Mižo: Bo sv. Nikolaj dal im primir na l'ubov. Bez sv. Nikolaja my vsi polučili by lem figu ... Ale lem taku (ukazujet s perstami). A abrikosy marhuli, baracky (ukazujet)

Andrej: Sv. Nikolaj už ne chodit na zemli, vid' on už davno umer.

Mižo: Otec duchovnyj skazali nam v školi, čto iz jeho moščeij tečet miro. A iz jeho duši ...

Andrej: Tyž tečet miro? ha ha ha!

Mižo: (uporno) Pravda čto tečet, ale duševne miro, kotore napolnit duši l'uboviju i sdilajet l'udej Nikolajami (Mikulašami) Poetomu chodit Nikolaj i dnes tak viditsja mni, čto už idet ... slyšu kroki ... sluchajte lem .. (Slyšati holos zvonka. Vsi s uvaženijem prjamo stojat i smotrjat na dveri.)

Elenka: (ruki prostret) Chvala Bohu, už prichodit sv. Nikolaj, možno prineset mni sveter i topanki. Ach, jak ožidaju ja jeho!

(Dveri otvorjatsja i vstupit sv. Nikolaj s 2 pomočnikami,

kotory nesut za nim dary, odin iz nich palit i fimiam (ladan), voňa ktoroho roznesetsja po ciloj komnati. Za nimi idet čort.

Sv. Nikolaj: (pomaly, majestatno hovorit) Ja prišel, čtoby i vas napolniti radošťju. Osobenno ľubľu neviřnych ditej. Ispolňu želanije Elenki i daruju jej sveter i obuv. Kromi toho i figy i chlib sv. Joanna. (obratitsja k Mižovi): Ja znaju, jak ty Mižu dobri učišsja, osobenno katičiz, poetomu daruju ti polňače pero, veliku bibliju s obrazkami, čapku i zimnik i ihruški (vozik).

Diti ihrajut s vozikom, Elenka ťahajet, Mižo za vozikom bižit i vybihnut von iz komnaty.

Elenka: (v dverjach): Ja ukažu roditel'am, čto prines mi sv. Nikolaj.

Mižo: (v dverjach): I ja ukažu.

Čort: (hroziť Andreju s prutom, ukazujet jemu pod nos figu i davajet abrikos, t. j. marhuli, baracki.)

Andrej: Lem to ne idet mni v holovu, otkuda vzjal Nikolaj figy. Možno iz raja? Uže načínaju viriti, čto to sv. Nikolaj.

Sv. Nikolaj: Ne iz raja no iz Ameriki. Ja stryko Miža i Elenki ne davno prišel iz Ameriki i prines so soboj meždu pročimi i figy i chlib sv. Joanna. Ja slyšal tvoi slova, čto sv. Nikolaj uže ne mosit dary, ibo mertvyj. Ne maješ pravdu, ibo choťa sv. Nikolaj uže davno umer, no jeho duch živet v blahorodnych serdach, živet i vo mni, poetomu obdarovanny jemu mohut blahodariti za polučenny dary. I ja jemu d'akuju za svoj blahobyť, ibo ja po jeho primiru vsehda pomahať bidnym i čim bolše daroval druhim, tim bolše blahoslovil Boh moju ťažku robotu. Veliku pravdu vyražajut ti slova, čto ruka dajuščoho ne oskudila, ne schudla ni moja ruka, ona i tebi dajet čto-to. (Dajet Andreju figy i chlib sv. Joanna.)

Diti vernutsja so svojimi roditel'ami i inymi sošidnymi ditmi. Vsi okružat sv. Nikolaja.

Andrej: Teperj jasno vižu, čto sv. Nikolaj i sehodňa chodit meždu nami. Choču i ja napolnitisja jeho duchom i projaviti ľubov k bližnemu. Och jak krasiva jest' žizň v duču sv. Nikolaja!

Vsi: Och jak dobryj sv. Nikolaj! Iskrenno blahodarim Teb!

Sv. Nikolaj: Prichožu iz dalekoho kraja, mnoho ispytal ja i mohu skazati, čto žizň lem tak majet cinu, jesli ľubim druh-druha, jesli radošť pričínime bližnemu, tohda i Boh budet vas ľubiti i blahosloviti vaši roboty, jak blahoslovil svojeho virneho sluhu sv. Otca Nikolaja.

Vsi: (pojut): O kto kto Nikolaja ľubit.

K o n e c.